

**Крутова А.С., д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів, аналізу та страхування
Нестеренко О.О., д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, аналізу та страхування
Харківський державний університет харчування та торгівлі**

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ МОНІТОРИНГУ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РІВНІ

Перехід України до сталого розвитку, її економічна та соціальна інтеграція до європейського і світового співтовариства, вимагають запровадження сучасних практик взаємодії у трикутнику держава, бізнес і суспільство. Зазначена взаємодія сприяє розвитку демократії й забезпечує дотримання фундаментальних прав людини, посилює діалог та взаємну відповідальність сторін, створює умови для забезпечення добробуту та стабільного розвитку країни, підвищення соціальних стандартів, захисту навколишнього середовища. Тому настала нагальна необхідність в розробці Інституціональної моделі моніторингу прогресу у досягненні цілей сталого розвитку (ЦСР) на національному та субнаціональному рівнях згідно пункту 84 «Порядку денного – 2030». Означена модель покликана забезпечити ефективну взаємодію держави, бізнесу та суспільства в процесі підготовки Добровільного Національного Огляду (ДНО) України на політичному форумі високого рівня зі сталого розвитку (ПФВР) під егідою Економічної та Соціальної ради ООН. Регулярні огляди носять добровільний характер, мають проводитися всіма країнами світу і оприлюднюватися на платформі ПФВР для налагодження партнерських зв'язків та обміну інформацією про успіхи, проблеми та зроблені висновки з метою прискорення здійснення «Порядку денного – 2030».

Міждержавний діалог з обговорення методології добровільного національного огляду, сфери його охоплення та існуючих обмежень посилює ключові показники бізнес-успіху окремих країн, що включає в себе розвиток правових ринків, становлення прозорих фінансових систем і створення вільних від корупції інституцій з якісним управлінням. Програма дій кожної держави світу за визначеними політиками сталого розвитку має розроблятися у відповідності до міжнародних правових актів, які формують інституціональну модель міждержавної гармонізації та посилення порівняльності показників звітності компаній стосовно досягнення ЦСР. Як свідчать дані порівняльного аналізу 43 Добровільних національних оглядів представлених на політичному форумі високого рівня у 2017 році, у світі сформувалося два підходи до формування інституціонального механізму огляду: в першому обов'язки з керівництва загальним процесом підготовки здійснює конкретне міністерство, а в другому такі обов'язки покладено на міжгалузевий комітет.

В Україні до процесу визначення національних ЦСР долучилося понад 800 фахівців у всіх регіонах за напрямками, що відповідають тематичним сферам ЦСР: урядовці, управлінці, спеціалісти установ ООН, дипломати, науковці, економісти, демографи, медичні працівники, епідеміологи, екологи, освітяни, журналісти, підприємці, лідери недержавних організацій та інші представники громадянського суспільства. Створені інституції забезпечують розробку та вивчення законів і стратегій сталого розвитку України, а також збір даних для оцінки індикаторів

досягнення ЦСР. Розробка ж механізму інформаційної взаємодії між виробниками статистичної та адміністративної інформації, необхідної для забезпечення моніторингу Цілей сталого розвитку до 2030 року на національному рівні покладена на національні статистичні установи.

При цьому, аналіз Добровільних національних оглядів 2017 року показав, що, незважаючи на всю різноманітність між країнами та їх оглядами, існують також чіткі групи проблем, які країни визначили в процесі визначення рівня досягнення ЦСР та агрегування показників для представлення їх в ДНО, зокрема до основних проблем доцільно віднести: складність збору інформації, включаючи моніторинг, оцінку та (статистичне) нарощування потенціалу, загальну доступність даних та специфічні труднощі для збирання та використання дезагрегованих та альтернативних даних; узгодження національних стратегій та планів й їх реалізація, включаючи фінансування та мобілізацію ресурсів; інституційні виклики, включаючи узгодження інститутів, розбудову інституційного потенціалу, ефективне управління, децентралізацію, забезпечення узгодженості політики тощо. Згідно національного аналітичного звіту «Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних» в Україні дотепер не визначено метадані для розрахунку 48 індикаторів досягнення ЦСР не визначено, при цьому моніторинг 22 з них потребує організації проведення нових досліджень.

Для нівелювання наведених проблем інструменти та механізми збору інформації про досягнення ЦСР мають розроблятися обліковцями на різних рівнях – від корпоративного до національного. Саме облікова система є виробником значного обсягу циркулюючих в глобальному просторі інформаційних потоків. Тому бухгалтерська спільнота має ініціювати пошук шляхів вирішення проблем, що виникають в країні у зв'язку з підготовкою ДНО. Серед пріоритетних завдань агрегації інформації на національному рівні про досягнення ЦСР доцільно виділити:

- створення потужної інфраструктури корпоративного звітування з досягнення ЦСР та системи правил, регламентів, стандартів збирання, класифікації, зберігання та використання даних (національний, регіональний, галузевий та інші рівні);

- залучення до спільного та конструктивного діалогу ключових стейкхолдерів;

- напрацювання механізму підвищення якості та міжнародної порівнянності звітності з оцінки внеску корпоративного сектору в досягнення ЦСР;

- впровадження принципів сталого розвитку у всі сфери життєдіяльності шляхом побудови країни з розвинутою цифровою економікою;

- створення освітньої платформи для взаємного обміну досвідом з імплементації ЦСР та спільного навчання.